

نگاه

پشت پرده بحران دوما

- اردشیر زارعی قنوتی:** بحران سوریه بعد از

شکست «داعش» و پایان بهانه برای حضور نظامی کشورهای خارجی در خاک سوریه، همان‌گونه که انتظار می‌رفت و پیش‌بینی می‌شد به مرحله جدیدی وارد شده است که به نظر می‌رسد قدرت‌های منطقه و بین‌المللی در چارچوب جنگ نیابتی به احتمال زیاد وارد درگیری‌های مستقیم می‌شوند. از آنجا که سوریه امروز کانون بحران و منازعات در سه سطح ملی، منطقه و بین‌المللی است، انتظار پایان این بحران و روند خشونت، ساده‌انگاری و به‌دور از منطق سیاسی است. اگر به آنچه در سوریه می‌گذرد با رخدادهای کلان‌تر در حوزه «جنگ سرد جدید» و «جنگ تجاری» در بالاترین سطوح قدرت جهانی در یک چارچوب دیپلماتیک و بیوستگی وقایع جهانی جهت کسب منافع و اعمال هژمونی نگاه شود، آن‌گاه بسیاری از زاویای پنهان بحران و سناریوهای در حال اجرا واقعیت عینی خود را به رخ می‌کشند. به نظر می‌رسد که سوریه همان پرزخ وعده‌داده‌شده است که قرار است قبل از رسیدن به بهشت موعود یا جهنم گنجه‌کاران به پرونده‌های عدیده در آن رسیدگی شود و مورد تسویه‌حساب قرار گیرد. آنچه داستان سوریه را پیش از پیش جالب می‌کند، حضور تمامی بازیگران عرصه منطقه و بین‌الملل در تمامی سطوح این بحران است که تاکنون حتی در بپحوحه جنگ جهانی دوم نیز هیچ جبهه‌ای این‌چنین فشردگی بازیگران جهانی را در خود نداشته است و آن ضرب‌المثل معروف «تمام راه‌ها به رم ختم می‌شود» بعد از دوران شکوفایی امپراتوری روم باستان، امروز با مهندسی معکوس تنها در بحران سوریه می‌توان نمونه آن را سراغ گرفت.

درحالی‌که دولت و ارتش سوریه بنا بر گزارش تمامی خبرگزاری‌های بین‌المللی تقریبا ۹۵ درصد از «قطعه شرقی» در حومه دمشق را به کنترل خود درآوردند و تنها شهرک «دوما» در محاصره کامل ارتش این کشور، هنوز در دست گروه تروریستی «جیش الاسلام» قرار دارد. همه تحلیلگران و کارشناسان نظامی در این نکته متفق‌القول‌اند که کار غوطه و حضور مخالفان در این منطقه تمام شده است. شنبه گذشته ناگهان خبری سرتیتر تمام خبرگزاری‌های بین‌المللی قرار گرفت که گویا ارتش سوریه با حمله شیمیایی به شهر دوما موجب قتل ۴۹ تا ۱۵۰ نفر (آمارهای متناقض) و همچنین مصدومیت حدود هزار نفر شده است.

در شرایطی که گویا کسی نمی‌تواند این اخبار را تأیید کند، باز هم طبق معمول «دونالد ترامپ» با قطعی خواندن حمله شیمیایی از سوی دولت دمشق به شهرک دوما ضمن اینکه او را حیوان نامید، در توییت‌های شبانه خود ضمن متهم‌کردن روسیه و ایران برای حمایت از بشار اسد، وعده انتقام داده است. چنان که بلافاصله تدروهای آمریکایی، مقامات اسرائیلی و عربستان از آمریکا برای حمله نظامی به سوریه دعوت کرده‌اند و روز دوشنبه نیز پایگاه نظامی ارتش سوریه در شهر حصص با هشت موشک که به نظر می‌رسد توسط اسرائیل انجام شده باشد، مورد حمله قرار گرفت. از طرف دیگر مقامات رسمی در سوریه، روسیه و ایران با تکذیب چنین حمله‌ای آن را یک سناریو برای دخالت نظامی در سوریه معرفی و تمام اتهامات را رد می‌کنند. فارغ از اینکه در کدام سوی ماجرا قرار گرفته باشیم باید یک اصل مهم را رعایت کرد و آن اینکه هر اقدامی باید تابع انگیزه و هدف مشخص جهت دستیابی به موفقیت باشد، درحالی‌که شهر درحال‌تسلیم دوما و همچنین تبعات جانبی بازی با کارت حملات شیمیایی برای تمامی بازیگران آن از قبیل مشخص است. در چنین شرایطی پاسخ به این سؤال که نیرویی که در حال پیروزی نهایی است، چرا باید دست به اقدامی بزند که از قبیل می‌داند تمام قدرت‌های جهانی مخالف خود و حتی افکار عمومی بین‌المللی علیه او، بسیج می‌شوند و این اقدام نیز هیچ یازده نظامی برای او ندارد و می‌تواند کلید حل این معمای همیشگی باشد. خبر حمله به شهرک دوما در حومه دمشق دقیقا کپی‌بردار از سناریوه سابقه‌سومیت «سرگنی اسکریپال» جاسوس روسی ام‌آی ۶ در بریتانیا با یک عامل شیمیایی است که از همان لحظه ابتدایی انگشت اتهام «ترزا می» نخست‌وزیر به سوی دولت مسکو و شخص «ولادیمیر پوتین» نشانه رفت و متعلق از آن سریال اخراج ده‌ها دیپلمات روسی از کشورهای غربی کلید خورد. بعد از چند هفته به‌راه‌انداختن موجی که در راستای تشدید جنگ سرد جدید رقم خورده بود، روز سه‌شنبه سوم آوریل آزمایشگاه «پورتون دان» بریتانیا اعلام کرد نمی‌تواند منبع و منشأ دقیق سم اعصاب استفاده‌شده علیه سرگنی اسکریپال و دخترش را تعیین کند. به همین دلیل در حوزه تحلیل و کارشناسی باید با رصد انگیزه‌ها و سود و زیان رخدادها از جمله همین خبر حمله شیمیایی به شهرک دوما، از درون خروارها خبرهای متناقض بتوان حقیقت را بیرون کشید و متکی به خبرهای غیرمستند نبود.

«روسیه گفته هر موشکی را که به سمت سوریه شلیک شود می‌زند. آماده باش روسیه، چون موشک‌ها در رهند؛ موشک‌هایی دقیق و جدید و «هوشمند»! شما نباید شریک حیوان قاتلی باشید که مردمش را می‌کشد. و از آن لذت می‌برد». این اظهارات دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، بود که اول صبح چهارشنبه به وقت محلی در صفحه توییتش نوشت. توییت روز گذشته ترامپ واکنشی بود به اظهارات اخیر مقامات روسیه که نسبت به حمله موشکی آمریکا به سوریه هشدار داده بودند.

ترامپ البته حدود یک ساعت بعد از توییت اول، در توییت دیگری لحن خود را تغییر داد. او در این توییت گرچه رابطه روسیه و ایالات متحده را در بدترین شرایط خواند، اما حل‌وفصل اختلافات را هم ممکن خواند: «هیچ دلیلی وجود ندارد که این‌طور باشد. روسیه برای کمک به اقتصادش به ما نیاز دارد که کار ساده‌ای است و ما هم به همکاری همه کشورها نیاز داریم. مسابقه تسلیحاتی را پایان بدهیم؟» ترامپ به همین‌جا بسنده نکرد و در توییت دیگری مسیب اصلی اختلاف با روسیه را تحقیقات به گفته او فاسد و جعلی‌ای خواند که از سوی دموکرات‌ها و کسانی که برای ایوباما کار می‌کردند هدایت می‌شود. روز سه‌شنبه سفیر روسیه در لبنان در گفت‌وگویی با شبکه تلویزیونی المنار، نزدیک به حزبالله لبنان، هشدار داده بود که اگر ایالات متحده به سوریه حمله کند، مسکو به موشک‌ها و حتی پایگاهی که از آن موشک پرتاب شده، شلیک می‌کند. آن‌طور که سفیر روسیه در لبنان گفته است، اظهارات او درواقع اشاره‌ای بوده به بیانیه ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه و فرمانده ارشد ارتش این کشور. ارتش روسیه روز ۱۳ مارس در بیانیه‌ای اعلام کرده بود که به‌هرگونه حمله آمریکا به سوریه پاسخ خواهد داد و هر موشکی را که در چنین حمله‌ای مورد استفاده قرار گیرد، مورد هدف قرار می‌دهد.

مقامات دیگر روس هم نسبت به حمله احتمالی آمریکا به سوریه هشدار دادند. یوکنی سربرنیکوف، معاون کمیته دفاعی سنای روسیه، یکی از این مقامات بود. او روز گذشته به خبرگزاری اسپوتنیک روسیه گفت: همان‌طور که وزارت دفاع تأکید کرده است، پایگاه‌های ارتش روسیه در حمیمیم و طرطوس تحت حفاظت شدید قرار دارند. هم‌زمان انتظار داریم در زمان حملات آمریکا، چنانچه حملاتی باشد، جان نیروهای ما به خطر نیفتد. گمان می‌کنم ایالات متحده آمریکا متوجه این مسئله باشد و نخواهد این‌طور شود، چراکه در غیر این صورت واکنش روسیه فوری خواهد بود؛ فرست همان‌طور که ستاد کل ارتش روسیه اعلام کرده است. ایالات متحده و هم‌پیمانانش در روزهای اخیر در حال رازینی برای چگونگی واکنش نشان‌دادن به حمله

رئیس مرکز عربی مطالعات ایران در گفت‌وگو با «شرق»:

جنگی بین آمریکا و روسیه در نمی‌گیرد

همه این عوامل باعث می‌شوند وضعیت مدیریت کاخ سفید در هاله‌ای از ابهام قرار بگیرد. در چنین شرایطی، بعید به نظر می‌رسد آمریکا بخواهد درگیر یک جنگ بزرگ و تمام‌عیار شود. علاوه بر این، آمریکا خلاف روسیه جایگاه مستحکمی در سوریه ندارد. این در حالی است که مسکو از پایگاه قدرتمندی مانند طرطوس و حمیمیم در سوریه برخوردار است و همین مسئله یک مزیت نسبی به این کشور در برابر آمریکا می‌بخشد. همچنین هیچ دلیلی وجود ندارد که آمریکا و روسیه جنگ نیابتی کنونی را به تقابلی مستقیم تبدیل کنند؛ زیرا جنگ بین این دو قدرت بزرگ، به معنای جنگ جهانی سوم خواهد بود که به نفع هیچ‌یک از این دو کشور نیست. اساسا فرض تقابل مستقیم نظامی میان روسیه و آمریکا، فرضی غلط است.

✎ فکر نمی‌کنید حضور جان بولتون در کاخ سفید، آمریکا را به سوی رویکردی جنگ‌طلبانه‌تر سوق دهد؟
کاخ سفید بر سه مؤلفه و عامل کلیدی تکیه دارد که عبارت‌اند از وزارت خارجه، سازمان سیا و وزارت دفاع. درحال‌حاضر، وزارت خارجه و سازمان سیا به دلیل تغییراتی که در آنها به وقوع پیوسته، هنوز وضعیت مشخصی ندارند. در وزارت دفاع نیز اختلافاتی جدی میان متیس و ترامپ وجود دارد. علاوه بر این، خود جان بولتون هم به‌تازگی اشاره کرده که الزاما بر مواضع جنگ‌طلبانه قبلی خود تکیه ندارد که می‌تواند به معنای تغییر نگرش او باشد.

✎ نقش اسرائیل را در تحولات اخیر چگونه ارزیابی می‌کنید؟
اسرائیل علاوه بر مشکل دیرینه‌اش با فلسطینیان، درحال‌حاضر منافع خود را در منطقه در خطر می‌بیند. حمله اخیر اسرائیل به فرودگاه «تیفور» در سوریه را نیز در همین زمینه می‌توان تحلیل کرد. به نظر من، اسرائیل به نیابت از آمریکا این حمله را انجام داد تا از یک‌سو خواسته آمریکا در سوریه را پیش ببرد و از سوی دیگر، فشار روانی-امنیتی مضاعفی را بر ایران وارد کند. علاوه بر این، اسرائیل در تلاش برای ایجاد یک بحران جدید در منطقه خاورمیانه است تا به نوعی کشتارهای اخیر خود را در نوار غزه تحت‌الشعاع قرار دهد.

✎ با این اوصاف، آیا می‌توان امکان یک جنگ نیابتی را میان اسرائیل و سوریه متصور شد؟
این امکان بسیار ضعیف است؛ زیرا اسرائیل با توجه به حضور نیروهای مقاومت در سوریه، لبنان و عراق نمی‌تواند وارد چنین نزاعی شود. علاوه بر این، تقابل با سوریه پای ایران را نیز به این نبرد باز خواهد کرد که منافع اسرائیل را به‌شدت به خطر می‌اندازد. اسرائیل اگر قادر به چنین کاری بود، مدت‌ها پیش دست به این‌کار زده بود؛ اما مشکلات داخلی اسرائیل و نزاع با فلسطینیان عملا دامنه عمل این کشور را محدود کرده است.

جهان

ادامه جنگ لفظی میان روسیه و آمریکا بر سر سوریه

یک گام به پیش یک گام به پس

شیمیایی اخیر به شهر دوما هستند. غرب، دولت اسد و متحدانش از جمله روسیه را مسئول این حمله می‌داند، اما دولت سوریه این اتهام را رد کرده است. اخیرا در نشست دوشنبه شورای امنیت سازمان ملل، نماینده روسیه در سازمان ملل گفته بود که مدارکی دال بر حمله شیمیایی در دوما در دسترس نیست و اگر چنین حمله‌ای هم صورت گرفته باشد، شورشیان مورد حمایت غرب مسئول آن هستند.

شرط بریتانیا برای حمله

این در حالی است که فرانسه و بریتانیا نیز در کنار آمریکا ایستاده‌اند و بر این باورند که در صورت ثابت‌شدن دست‌داشتن دولت سوریه در حمله شیمیایی اخیر، غرب باید واکنشی عملی در پیش بگیرد. ترزا می، نخست‌وزیر بریتانیا، روز گذشته البته شرکت در حمله احتمالی علیه روسیه را مشروط کرد و گفت باید دست‌داشتن دولت سوریه در حمله شیمیایی اخیر در شهر دوما به اثبات برسد تا او بتواند دستور یک حمله را صادر کند. همچنین قانون‌گذاران انگلیسی به ترزا می هشدار دادند که بدون تأیید مجلس عوام حمله به نیروهای بشار اسد را در دستور کار قرار نهد. به گفته آنها، مداخله در جنگ سوریه بدون پشتوانه آنها و تسلیم‌شدن مقابل فشار آمریکا «اشتباه بزرگی» خواهد بود. درهمین حال و تلاش برای شناسایی عامل حمله تأکید شده است. در

این پیش‌نویس از تمامی طرف‌های سوری خواسته شده با این تیم همکاری کنند.

۱۲ عضو شورای امنیت به این طرح رأی مثبت دادند و بولنوی در کنار روسیه به این طرح رأی منفی داد. رأی چین هم منتع بود. نیکی هیلی، نماینده آمریکا در سازمان ملل اعلام کرد که او با تمامی اعضای این شورا برای رسیدن به ساختار مورد قبول قطع‌نامه مشورت کرده است. به گفته هیلی در پیش‌نویس اصلی قطع‌نامه روسیه اشاره‌ای به تحقیقات مستقل نشده بلکه روسیه خودش بازپرس را تعیین کرده و نتایج تحقیقات را مشخص می‌کند. واسیلی نبنزیا، سفیر روسیه نیز گفت: آمریکا و هم‌پیمانانش به دنبال تیمی تحقیقاتی هستند که مثل مکانیزم مشترک تحقیقات مترسکی در دست آنها باشد. این نشست هیچ ارتباطی با تحقیق ندارد؛ چراکه این گروه از قبل گناهکار را تعیین کرده‌اند. نیازی به تیم تحقیقات ندارند. این قفظ بهانه آنهاست که گروه «کا سفیدها» به آنها درباره این مسئله کمک می‌کند. ما به درخواست دولت سوریه در آنجا هستیم اما شما به دعوت تروریست‌ها در آنجا هستید. قطع‌نامه پیشنهادی روسیه هم با هفت رأی مخالف و دو رأی منتع، ناکام ماند.

تحرکات نظامی درمنطقه

پس از به بن‌بست‌رسیدن جلسه سه‌شنبه شورای امنیت، تحرکات نظامی در منطقه شدت گرفت. خبرها حاکی از آن است که ناو هواپیمابر آمریکایی همراه با هفت کشتی تهاجمی مسلح به موشک‌های کروز و شش هزار و ۵۰۰ ملوان به سوی خاورمیانه حرکت کرده است. علاوه بر این فیکارو گزارش داده که جنگنده‌های فرانسه در پایگاه نظامی «سنت دیزیه» در شمال شرق این کشور به حالت آماده‌باش درآمده‌اند و منتظر دستور مقامات فرانسوی برای حمله به اهدافی در سوریه هستند. در این میان ارتش سوریه نیز در دو

حالت آماده‌باش کامل است. نیروهای روسیه در دو پایگاه حمیمیم و طرطوس نیز به حالت آماده‌باش درآمده‌اند. براساس گزارش‌ها از دمشق ارتش سوریه در تمامی سطوح به حالت آماده‌باش درآمده است. آن‌طور که رامی عبدالرحمن، رئیس دیده‌بان حقوق‌بشر سوریه مستقر در لندن به خبرگزاری فرانسه گفته است؛ نیروهای نظامی سوریه و نیروهای هم‌پیمان این کشور در راستای رویارویی با حملات احتمالی غرب علیه عبدالرحمن فرودگاه‌ها و پایگاه‌های نظامی در تمامی مناطق تحت کنترل دولت سوریه از جمله دمشق در آماده‌باش و تحت تدابیر امنیتی هستند. او افزود: این تدابیر در راستای مقابله با تهدیدات خارجی است و تدابیر پیشگیرانه در نظر گرفته شده و آموزش‌های لازم برای استقرار سریع نیروها داده شده است.

رویداد

فیس‌بوک در گیر مسابقه تسلیحاتی

● زاک‌برگ، مدیرعامل فیس‌بوک، در نشستی با اعضای کنگره آمریکا گفت شرکت او درگیر یک «مسابقه تسلیحاتی» با گروه‌های حمایت‌شده از سوی روسیه است؛ گروه‌هایی که تلاش دارند با سلطه بر فضای مجازی به انتخابات و افکار همگانی جهت دهند.

ضیافت شام مکرون با حضور حریری

● سعد حریری، نخست‌وزیر لبنان، در مذاکرات شاهزاده محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان و امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه، در کاخ الیزه شرکت کرد.

اتهام‌زنی رئیس جاسوسی آلمان به مسکو

● رئیس آژانس اطلاعات داخلی آلمان گفت، احتمال بسیار زیادی وجود دارد که دولت روسیه عامل حمله سایبری به شبکه‌های رایانه‌ای آلمان باشد؛ اما ادعان کرد که تأیید صدرصدی آن دشوار است.

آغاز رزمایش «بزرگ» چین

● ارتش چین رزمایش بزرگ خود را در سواحل جزیره هاینان در دریای چین جنوبی آغاز کرد. این رزمایش در حالی آغاز شده که تنش‌ها در منطقه مناقشه‌برانگیز دریای چین جنوبی ادامه دارد.

لغو ممنوعیت

صدور روآدید برای چاد

● کاخ سفید در اطلاعیه‌ای گفت که براساس ارزیابی‌ها، رئیس‌جمهوری با امضای فرمانی اعلام کرد که جمهوری چاد نحوه مدیریت بررسی سوابق و هویت متقاضیان گذرنامه و همکاری اطلاعاتی با آمریکا در این زمینه را تا سطح ضوابط مد نظر این وزارتخانه بهبود بخشیده است و در نتیجه «شهرودان چاد بار دیگر می‌توانند برای سفر به آمریکا روآدید دریافت کنند».

دیدار میانجی سازمان ملل

باپسر صالح

● فرستاده سازمان ملل به یمن در ابوظبی با پسر علی عبدالله صالح، رئیس‌جمهور سابق یمن، دیدار و درباره تحولات یمن گفت‌وگو کرد.

موسسه خیریه کهریزک

مرکز نگهداری، درمان

و آموزش معلولین و سالمندان

غیردولتی، غیرانتفاعی، مردمی

کودکان معلول و اوتیسم

موسسه خیریه کهریزک؛

برای زندگی بهتر؛ نیاز به توجه دارند.

همراه_با_فرشتگان_کهریزک

#۴۲۱۱۴ *۷۸۰*

#۱۰۰۱ *۷۳۳*

کمک‌های مردمی: ۴۲۱۱۴

روابط عمومی: ۸۸۳۱۰۶۸۸

www.kahrizak.com

kahrizakcharity